

Wczesne Wspomaganie Rozwoju Dziecka (WWRD) – co to takiego?

Chyba najbardziej popularną do tej pory w Polsce formą pomocy małemu dziecku z trudnościami w rozwoju jest **Wczesne Wspomaganie Rozwoju Dziecka (WWRD)**. Na podstawie **Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 sierpnia 2017 r.** zorganizowano kompleksowy program wsparcia, którym objęta zostaje cała rodzina dziecka, u którego zdiagnozowano nieprawidłowości rozwojowe.

Czy jest dokładnie Wczesne Wspomaganie Rozwoju Dziecka?

Wczesne wspomaganie to szereg wielospecjalistycznych oddziaływań terapeutycznych, które mają na celu pobudzenie psychoruchowego i społeczno-emocjonalnego rozwoju dziecka, od chwili wykrycia niepełnosprawności, do podjęcia nauki w szkole.

Czyli! Pomoc udzielana jest rodzinie **od momentu, w którym dziecko otrzyma opinie o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju** (było badane w poradni i zespół stwierdził konieczność wspierania rozwoju w ramach WWRD) **do momentu rozpoczęcia nauki w szkole.**

Jakie są podstawowe cele Wczesnego Wspomagania?

- **Cel diagnostyczny** – polega na sporządzeniu całościowej, wielospecjalistycznej diagnozy funkcjonowania dziecka (psychologicznej, lekarskiej, logopedycznej, oceny sfery ruchowej) w momencie, kiedy po raz pierwszy zostaje zgłoszone do poradni oraz diagnoz monitorujących rozwój dziecka – jego postępów już w trakcie trwania terapii, w celu określenia efektywności podejmowanych działań.
- **Cel terapeutyczny** – usprawnianie poszczególnych obszarów rozwoju dziecka:
 - motoryki dużej
 - umiejętności manipulacyjnych
 - funkcjonowania społeczno – emocjonalnego
 - zdolności poznawczych
 - umiejętności samoobsługowych
 - stymulacji polisensorycznej
- **Wsparcie dla rodziców** – udzielanie im wskazówek oraz szkolenie w zakresie metod i technik pielęgnacji dziecka, opieki i stymulacji jego rozwoju w warunkach domowych; wsparcie informacyjne dotyczące zasobów społecznych, z których mogą skorzystać; pomocy w przystosowaniu warunków domowych do potrzeb dziecka, w pozyskaniu odpowiednich środków dydaktycznych i niezbędnego sprzętu; udzielaniu pomocy w zakresie kształtowania właściwych postaw w kontakcie z dzieckiem, umacnianie więzi emocjonalnych rodziny, rozpoznawanie zachowań dziecka i utrwalanie właściwych reakcji na nie;

Dla kogo jest WWRD?

Dla dzieci, które otrzymały **opinie o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka**. Najczęściej są to dzieci, u których stwierdza się niepełnosprawność lub istnieje zagrożenie niepełnosprawnością.

Od czego zacząć?

W momencie, kiedy w rozwoju dziecka coś zaczyna rodzica niepokoić, należy udać się do **PUBLICZNEJ Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej** i złożyć pisemny wniosek z prośbą o przebadanie dziecka. Pomoc zapewniana przez poradnię publiczną jest **bezpłatna**. Specjaliści (fizjoterapeuta, logopeda, psycholog, terapeuta SI – w zależności od potrzeb) umawiają się z rodzicem na kolejne spotkania i diagnozują dziecko – sprawdzają je pod kątem rozwoju psychomotorycznego – przeprowadzają wywiad rozwojowy z rodzicem, obserwują, wykonują określone próby kliniczne, stosują skale do określenia poziomu rozwoju. Badania małych dzieci odbywają się w obecności rodziców. Na podstawie wyników badania poradnia wydaje opinię i kwalifikuje dziecko (lub nie, jeśli rozwija się prawidłowo) do udziału w zajęciach organizowanych w ramach wczesnego wspomaganie.

Z opinią o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka rodzic powinien zgłosić się do placówki, która prowadzi zajęcia WWRD (placówkę może polecić poradnia). Tam już umawia się konkretnie na cykliczne spotkania z terapeutami.

Jeśli diagnoza w poradni psychologiczno-pedagogicznej wskazuje na niepełnosprawność dziecka, rodzic może postarać się o dokument, który to potwierdzi, czyli o orzeczenie o niepełnosprawności. Instytucją, do której należy się zwrócić, by takie orzeczenie otrzymać jest **Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności**. Zadaniem specjalistów w tym miejscu jest rozpoznawanie i orzekanie o niepełnosprawności oraz kierowanie rodziców wraz z dziećmi do odpowiednich placówek pomocowych. Dzięki orzeczeniu o niepełnosprawności rodzic ma możliwość korzystania z różnorodnych świadczeń i ulg.

! Zatem: opinia z poradni psychologiczno – pedagogicznej a orzeczenie o niepełnosprawności to dwa zupełnie różne dokumenty.

W poradni psychologiczno – pedagogicznej dziecko z dysfunkcjami rozwojowymi może otrzymać opinię o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju, która uprawnia je do korzystania z różnych form terapii wspierających rozwój.

Orzeczenie o niepełnosprawności zaś to dokument, który rodzic może uzyskać w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Ten dokument potwierdza niepełnosprawność dziecka i umożliwia korzystanie z różnych świadczeń, m.in. finansowych, ulg itp.

Gdzie realizowane jest wczesne wspomaganie?

Zajęcia realizowane są w przedszkolach, szkołach, publicznych i niepublicznych poradniach psychologiczno – pedagogicznych, specjalnych ośrodkach. **Wczesne Wspomaganie Rozwoju Dziecka nie jest prowadzone natomiast w żłobkach. Psycholog w żłobku może jednak na prośbę rodzica polecić sprawdzone miejsce i dobrych terapeutów.** W przypadku dzieci, które nie ukończyły 3 r.ż, zajęcia mogą odbywać się w domu. WWRD może być także realizowane w formie zajęć grupowych – grupki muszą liczyć nie więcej niż troje dzieci. O takiej potrzebie decyduje specjalista prowadzący dziecko, uzgadniając to z koordynatorem.

Kto prowadzi terapię dziecka w ramach WWRD?

Dużo zależy od tego, z jakimi problemami boryka się dziecko i od tego, jakie możliwości ma placówka, w której WWRD zdecydujemy się realizować. **Dziecko ma możliwość korzystania z zajęć u różnych specjalistów, którzy tworzą zespół.** Najczęściej wśród terapeutów jest psycholog, logopeda, i pedagog (tyflop pedagog, surdopedagog, oligofrenopedagog), ale w zależności od potrzeb dziecka może też być fizjoterapeuta czy terapeuta SI.

Ile godzin zajęć przysługuje dziecku w ramach wczesnego wspomagania?

Wymiar zajęć WWRD wynosi **od 4 do 8 godzin w miesiącu**, w zależności od możliwości psychofizycznych i potrzeb dziecka, zajęcia prowadzone są indywidualnie z dzieckiem i jego rodziną.

Niezwykle ważna w całym procesie wspierania dziecka w ramach WWRD jest współpraca specjalistów z rodzicami. Biorąc pod uwagę pomoc udzielaną najmłodszym dzieciom zawsze działamy poprzez rodziców.

Źródło:

Piotrowicz R., Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka – kompleksowe wsparcie terapeutyczne dziecka i rodziny Diagnoza i program., ORE.

Rafał – Łuniewska J., Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka w teorii i praktyce, ORE.

Cytowska B., Winczura B., Wczesna interwencja i wspomaganie rozwoju małego dziecka, Wydawnictwo Impuls, Kraków, 2006.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 sierpnia 2017 r. w sprawie organizowania wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci

Sylwia Puścian – psycholog